

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

Nr

14298

1. Obiekt

MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE

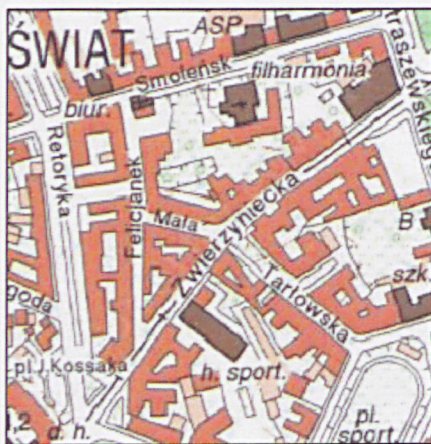
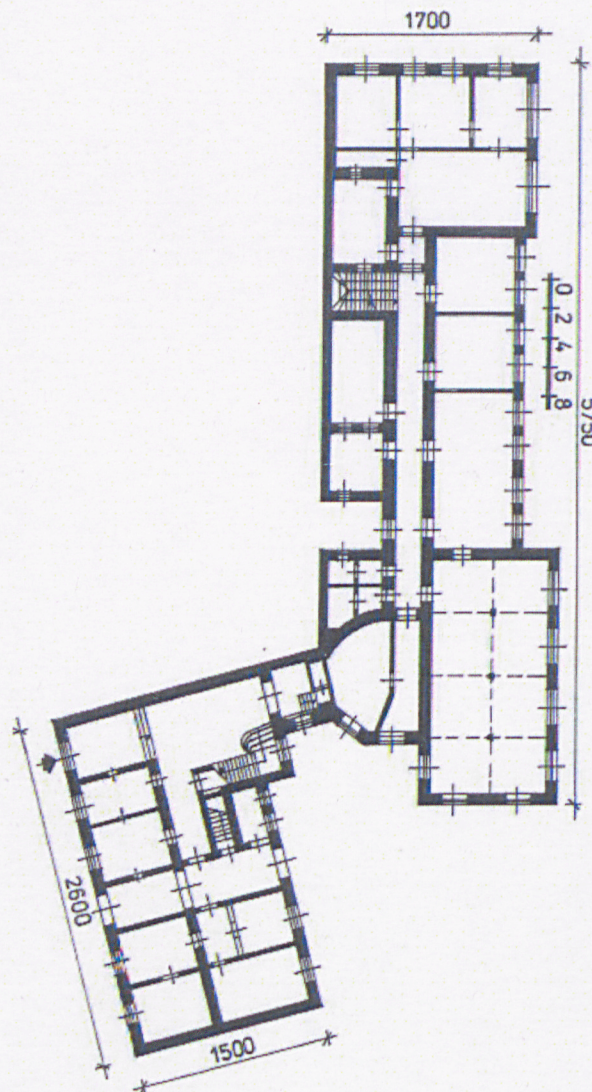
2. Czas powstania

1908-1914 r.

3. Miejscowość

KRAKÓW

11. Zdjęcia, rzut, sytuacja, orientacja

4. Adres **ul. Smoleńsk 9**

nr ewidencyjny działki:

nr księgi wieczystej

5. Przynależność administracyjna

Województwo: **małopolskie**Powiat: **krakowski**Gmina: **Karków**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

jw.

7. Przynależność administracyjna przed 01.01.1999e.

Województwo **krakowskie**Gmina **Kraków**

8. Właściciel i jego adres

**Akademia Sztuk Pięknych
im. J. Matejki w Krakowie**

9. Użytkownik i jego adres

jw.

10. Rejestr zabytków

A-112 decyzja z dnia 20.X.1965 r.

Budynek położony na terenie dawnej jurydyki Smoleńsk, o rozproszonej zabudowie. Ulica wytyczona w 2 poł. XIX wieku w miejscu historycznej drogi prowadzącej od Bramy Wiślniej. Początkowo bezimienna, potem nosiła nazwę Smoleńska. W 1881 r. ulicy nadano obecną nazwę. Pierwotnie kończyła się wpadając w ul. Retoryka. W 1883 r. została wydłużona do al. Krasińskiego. Uporządkowanie zabudowy nastąpiło wraz wytyczeniem ulicy. Budynek Muzeum Techniczno - Przemysłowego został wybudowany w latach 1908-1914 wg projektu Franciszka Mączyńskiego i Tadeusza Stryeńskiego z inicjatywy artystów Stowarzyszenia Polska Sztuka Stosowana. Gmach miał pomieścić kolekcję sztuki użytkowej zgromadzoną przez lekarza Adriana Baranieckiego. Baraniecki po długoletnim pobycie w Londynie, zafascynowany wystawą światową w 1851 r., stworzył kolekcję wzornictwa przemysłowego i w 1868 r. założył w Krakowie Muzeum Techniczno-Przemysłowe. Muzeum organizowało wzorcowe warsztaty rzemieślnicze i pełniło rolę szkoły artystycznej. Zbiory początkowo przechowywano w budynku klasztoru Franciszkanów. W 1908 r. zapadła decyzja o budowie gmachu przy ul. Smoleńsk, w którym miały się mieścić sale wykładowe, biblioteka i pracownia. Autorem żelbetowej konstrukcji budynku był Tadeusz Stryeński, fasadę zaprojektował Józef Czajkowski, wnętrze Sali wykładowej z katedrą, boazeriami i

Cd wkładka 1

Sytuacja: budynek usytuowany w ciągu zwartej zabudowy w północnej pierzei ulicy Smoleńsk, w jej początkowym odcinku pomiędzy ul. Straszewskiego a Retoryka.

Materiał i konstrukcja: budynek murowany z cegły, z elementami konstrukcyjnymi z żelbetu. Stropy żelbetowe na podciągach, klatki schodowe żelbetowe. Elewacja frontowa z wykładziną kamienną, tylna i elewacje oficyn nietynkowane, z cegły, z widocznymi elementami żelbetowymi (nadproża). Wieżba drewniana o konstrukcji krokwiowo – płatwiowej na słupach i tramach, dach kryty blachą. Posadzki z terakoty i lastrików, stolarka i ślusarka okienna i drzwiowa, balustrady stalowe, kute.

Rzut: budynek składa się z części frontowej i umieszczonej pod kątem oficyny, połączonej z budynkiem głównym krótką przewiązką. Budynek frontowy dwutraktowy, oficyna jednoraktowa, z wąskim traktem komunikacyjnym, składająca się z trzech wyodrębnionych, zasadniczo jednoprzestrzennych sal od strony pn. Od pd. do korytarza przylegają pomieszczenia gospodarcze i klatki schodowe, tworząc trzy głębokie ryzality na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem parteru (wtórnie zabudowany). Wejścia główne od strony ul. Smoleńsk - w osi środkowej prowadzi do przejazdowej sieni, w osi zach. do holu z reprezentacyjną klatką schodową. Wejście do oficyny w przewiązce, dodatkowe wejścia od strony elewacji północnej prowadzą do poszczególnych części oficyny. Dyspozycja wnętrz podobna na wszystkich kondygnacjach.

Bryła: budynek frontowy zwarty, czterokondygnacyjny, podpiwniczony, z lukarną z trójkątnym szczytem w osi środkowej, kryty dachem dwuspadowym, oficyny również czterokondygnacyjne, podpiwniczone, od północy z płytkimi a od południa z głębokimi ryzalitami. W części zach. od pn. w poziomie 4 kondygnacji wysokie przeszklenia, łączące się z połacią dachową a od zach. wysoki szczyt.

Elewacje: elewacja frontowa w okładzinie kamiennej, czterokondygnacyjna, symetryczna w obrębie górnych kondygnacji, sześćoosiowa, z wyraźnie wyodrębnioną osią skrajną od strony zachodniej. Lico gładkie, pozbawione detalu architektonicznego tworzącego podziały i artykulacje. Na osi środkowej i skrajnej, zachodniej kamienne portale. Portal pokryte rustyką. W osi środkowej portal w formie arkady z dwuskrzydłową bramą wjazdową do sieni. Powyżej balkon wsparty na ozdobnych profilowanych wspornikach. Balustrada balkonu metalowa, kuta. W osi skrajnej brama główna o prostokątnym wykończeniu, ujęta prostymi węgarami. W nadprożu stylizowany trójkątny przyczółek, ujęty girlandami. Powyżej nadświetle w formie elipsy, dekorowane motywami roślinnymi z medalionem i herbem Krakowa. W nadświetlu ozdobna kuta krata ze stylizowanymi elementami roślinnymi analogicznie jak balustrada balkonu. Brama drewniana dwuskrzydłowa, z regularnymi podziałami geometrycznymi. W pozostałych osiach otwory okienne. Okna zróżnicowane pod względem wielkości i kształtu. Na parterze otwory okienne zbliżone do kwadratu. Na wysokości I p. okna o wykończeniu półkolistym, na II i III p. prostokątne, z kamiennymi, profilowanymi podziałami imitującymi laskowanie. W osiach skrajnych okna pojedyncze w formie wydłużonych prostokątów. W parterze i na I p. okna z wysuniętymi kamiennymi parapetami. Stolarka okienna drewniana. Okna wielopodziałowe. Pomiędzy II a III p. ozdobny fryz z wydzielonymi prostokątnymi płycinami w podokiennikach, w których w czterech osiach środkowych w dwóch rzędach umieszczony napis: MIEJSKIE MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE INSTYTUT POPIERANIA

Cd wkładka 1

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
24500 m ³	6800 m ²	użytkowy	użytkowy
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) 1994r. I. Płuska , M. Paciorek, K. Kozieł, Program konserwacji elewacji frontowej, Archiwum WUOZ 1995 r. konserwacja stolarki 2009 r. badania konserwatorskie. 2009 r. modernizacja II i III p. 2010 r. remont dachu		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) dobry	
		20. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie brak, bieżące utrzymanie obiektu	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

1. Piotr Hapanowicz "Rewitalizujemy to muzeum" [w] "Kraków" maj 2009
2. M. Wallis, 1974: Secesja. Wydanie II. Wydawnictwo Arkady, Warszawa.
3. Z. Beiersdorf, Muzeum Techniczno- Przemysłowe w Krakowie, Rocznik Krakowski t. LVII, 1991
4. A. Bełcikowski, W. Łuszczkiewicz, Dr Adrian Baraniecki i jego Muzeum Techniczno- Przemysłowe w Krakowie, Tygodnik Ilustrowany, Warszawa 1972, s. 248
5. B. Kołodziejowa, Miejskie Muzeum Przemysłowe im. dra Adriana Baranieckiego w Krakowie, Rozprawy i Sprawozdania Muzeum Narodowego w Krakowie, t.11, 1976, s. 186-230

25. Opracowanie karty ewidencyjnej (data i podpis)

tekst..... mgr inż. Ludomir Książek
.....listopad 2010 r.....
(data i podpis)

plany,
rysunki.....jw.....
(data i podpis)

zdjęcia
fotograficzne.....jw.....
.....
(data i podpis)

miejsce przechowywania negatywów :

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

27. Załączniki

1. wkładka 1
2. wkładka 2
3. wkładka 3
4. wkładka 4

1. Miejscowość	KRAKÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE	6. Zawartość wkładki Cd. historia Cd. opis
2. Gmina	KRAKÓW		
3. Powiat	KRAKOWSKI		
4. Województwo	MAŁOPOLSKIE		

Cd 12.

meblami Wojciech Jastrzębowski, witraże na klatce schodowej Jan Bukowski, wystrój czytelní Karol Homolacs. W trakcie budowy doszło do katastrofy budowlanej. Ostatecznie budowę ukończono w 1914. W latach II wojny muzeum działało jako Städtisches Gewerbe Museum in Krakau, instytucja podlegała Wydziałowi Propagandy i Kultury przy zarządzie Generalnego Gubernatorstwa. Po wojnie muzeum powróciło pod zarząd miasta, kierował nim Kazimierz Witkiewicz. Od 1967 r. siedziba wydziału Wzornictwa Przemysłowego ASP.

Cd. 13

PRZEMYSŁU I REKODZIEŁA. Napis wykonany antykwą, złożony. W osiach skrajnych patery z owocami i stylizowane pawie. Elewacja zwieńczona wydatnym, wysuniętym okapem. Nad osią środkową lukarna z trójkątnym szczytem, zwieńczonym wieżyczką, w szczycie herby Krakowa i muzeum ujęte girlandami. Elewacja od strony podwórka i elewacje oficyn ceglane, nie tynkowane, ustawione na niskim, kamiennym cokole, akcentowane jedynie za pomocą ceglanego, uskokowego gzymsu podokapowego. W osiach otwory okienne o zróżnicowanej wielkości i kształcie. Na I p. w elewacji północnej oraz na parterze oficyn okna arkadowe ujęte w ceglane opaski. Pozostałe okna prostokątne zamknięte prostymi, żelbetowymi nadprożami. Stolarka okienna i drzwiowa drewniana, wielopodziałowa oraz ślusarka. W elewacji północnej brama przejazdowa ujęta w ceglaną arkadę. Elewacje boczne korpusu głównego ceglane, nie tynkowane, widoczne jedynie w partii szczytu, bezstylowe. Elewacja północna oficyny czternastoosiowa, wschodnia i zachodnia oficyny czteroosiowa. W obrębie parteru, I i II p. symetryczna. Osie akcentowane za pomocą dużych, prostokątnych otworów okiennych zwieńczonych podobnie jak elewacji północnej żelbetowymi nadprożami. W elewacji zachodniej szczyt trójkątny z schodkowym, tynkowanym fryzem. W osi ceglany blendowany okulus. Elewacja pd. bezstylowa, tynkowana, między ryzalitami widoczne otwory okienne korytarza.

Wnętrze: nie przekształcone

Wyposażenie: witraże, wystrój elewacji, balustrada głównej klatki schodowej, kute kraty, lampy

Instalacje: elektryczna, c.o., gazowa, wod- kan., alarmowa, teletechniczna.

Fotografie:

1. Elewacja frontowa	12. Detal elewacji frontowej
2. Elewacja przewiązki	13. Okna elewacji pn. oficyny
3. Elewacja wsch. oficyny	14. Doświetlenie w elewacji pn. oficyny
4. Elewacja tylna budynku głównego	15. Witraż klatki schodowej
5. Elewacja pn. oficyny	16. Witraż klatki schodowej
6. Elewacja pn. oficyny	17. Główna klatka schodowa
7. Elewacja zach. oficyny	18. Sień przejazdowa
8. Brama wejściowa	19. Elewacja bramy sieni od podwórka
9. Brama do sieni	20. Tablica z nazwą
10. Detal elewacji frontowej	21. Detal bramy głównej
11. Szczyt budynku głównego	

1. Miejscowość	KRAKÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE	6. Zawartość wkładki FOTOGRAFIE
2. Gmina	KRAKÓW		
3. Powiat	KRAKOWSKI		
4. Województwo	MAŁOPOLSKIE		

Fot. 1

Fot. 2

Fot. 3

Fot. 4

Fot. 5

Fot. 6

Fot. 7

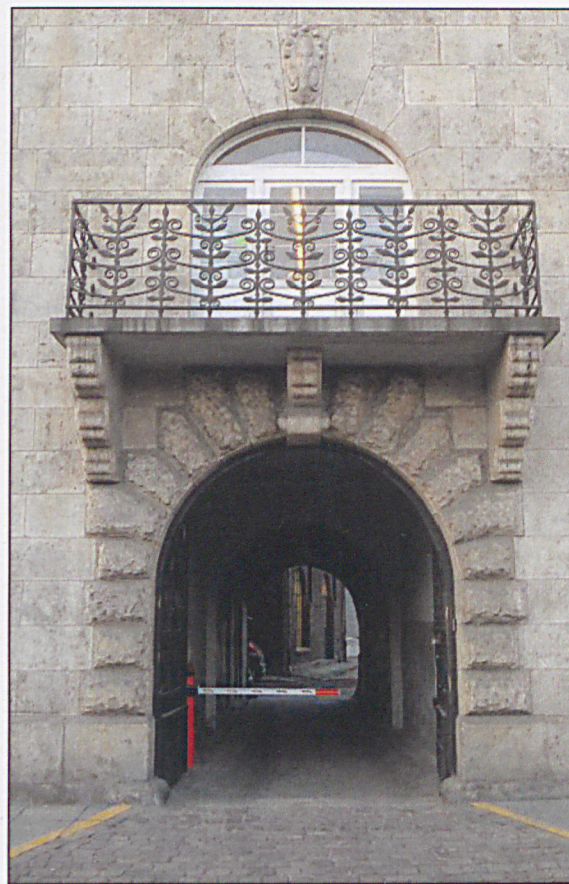

1. Miejscowość	KRAKÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE	6. Zawartość wkładki FOTOGRAFIE
2. Gmina	KRAKÓW		
3. Powiat	KRAKOWSKI		
4. Województwo	MAŁOPOLSKIE		

Fot. 8

Fot. 9

Fot. 10

Fot. 11

Fot. 12

Fot. 13

Fot. 14

1. Miejscowość	KRAKÓW	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) oraz adres MUZEUM TECHNICZNO PRZEMYSŁOWE	6. Zawartość wkładki FOTOGRAFIE
2. Gmina	KRAKÓW		
3. Powiat	KRAKOWSKI		
4. Województwo	MAŁOPOLSKIE		

Fot. 15

Fot. 16

Fot. 17

Fot. 18

Fot. 19

Fot. 20

Fot.21

